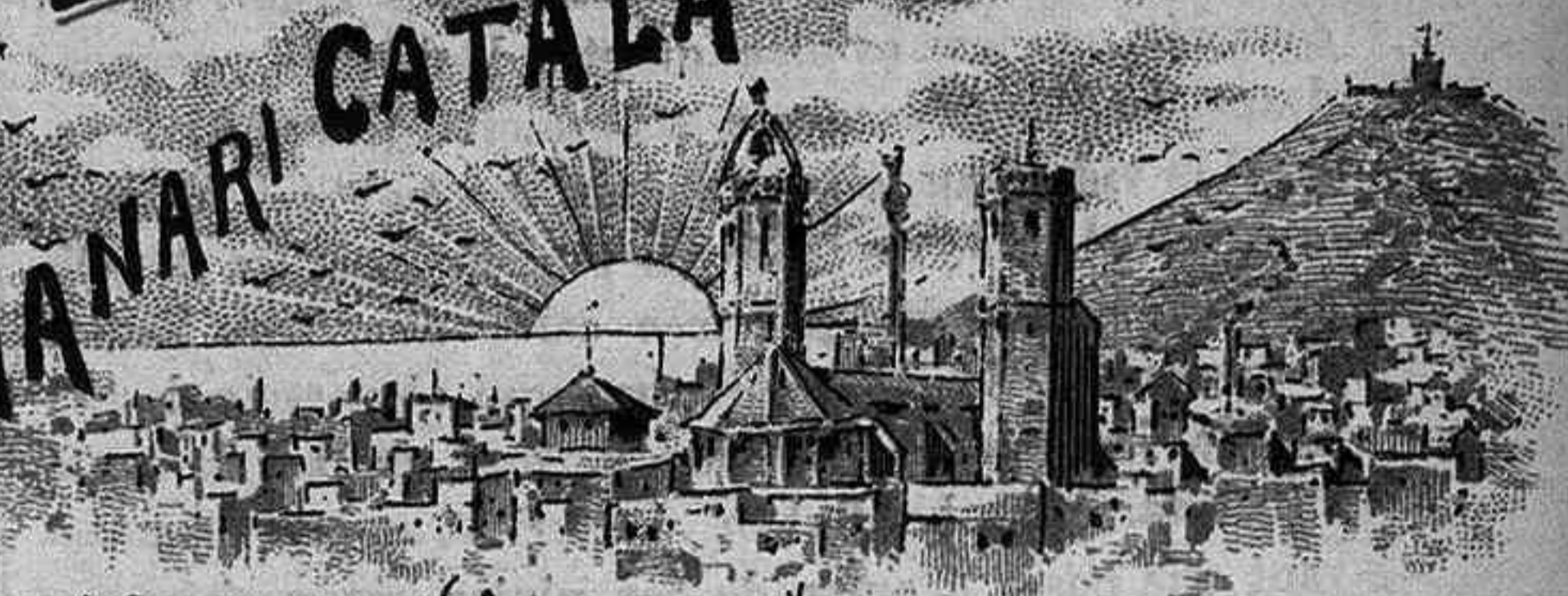

LA TOMASA

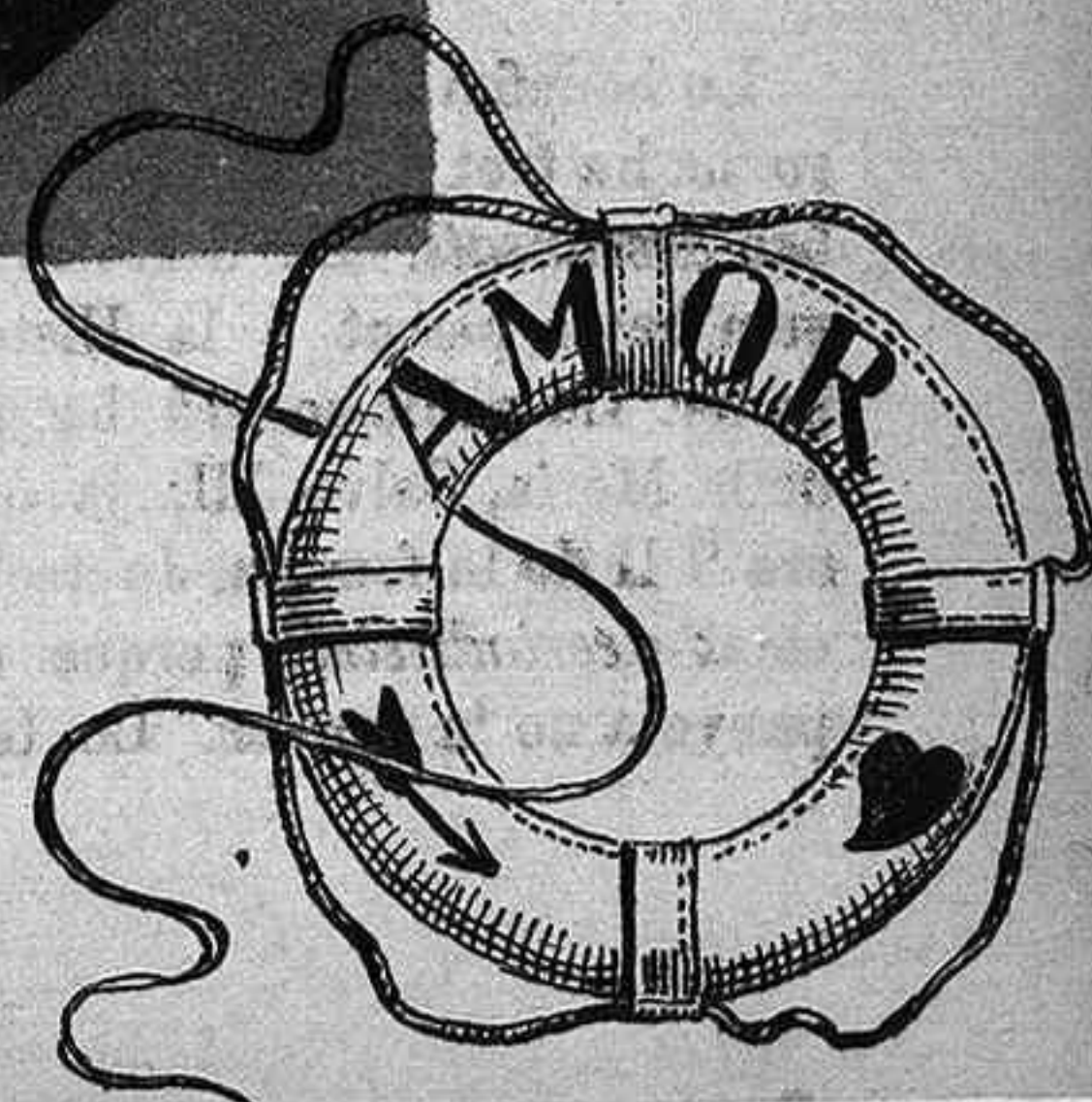
SETMANARI CATALÀ

10 centims lo número

PESCADORA FI DE SIGLE

La hermosa *ninfa* que 's mira,
 diu que 's compón son *amor*
 de l' *am* qu' ella astuta tira
 y de la pesca, qu' es l' *or*.

DE DIJOURS A DIJOURS

LA nota de la setmana ha sigut la *corazonada* de 'n Martí Camps allà a Cuba. Francament, se veu que li va sortir lo tret per la culata. Aquesta vegada lo seu prestigi li ha fet *figa*. Lo Govern no fa més que aplicarli àrnica per curarli 'l cop rebut; pero 's comprén que mes aviat es qüestió de desfilas y esparadraps. La llástima es que la heroicitat (*sense h*) d' un, costi la vida a un altre no tant heróich (*ab h*), pero mes valent. Aixó de tenir un guarda-espatllas es molt *general*, a la oüenta, per mes calor que fassi. Veyam si enviantli 'l *baylet* que tenim aquí al passeig de Colón, la insurrecció de Cuba deixarà de ser la cansó enfadosa. Aixís ho diuhen. La vritat es que tot esperant que passi 'l temps de las plujas estém ab avona fins a la nou del coll. Aquesta pressó per enviarhi 25.000 homes mes, a mitj Septembre, demostra la tranquilitat de nostres governants que per res s' apuran mentres l' olla del presupuesto bulli. De que 'ls Hospitals de Cuba están plens de ferits y vomitats ja 'n parlarém quan torném de la *torre*. La qüestió es que per ara no hi ha novetat. Encare que tombin algun general, la cosa no te importancia (pensan ells). Per mes que pelin algun oficial de tant en tant, no val la pena d' encaparrarshi (deuhen dir). No vol dir res que las *escaramuzas* 'ns costin molta sang de *caloyo* (*afexeigen*). Ja veuréu passadas las plujas quina *sumanta* 'ls hi clavarán... sino s' en descuydan. De manera que 'l Govern espanyol pera salvar la integritat de la Patria, espera no mes aixó: que no plogui. ¡Quin país!

* * *

Veyam qui farà dissapte d' aquet testament fals madrilenyo. Un servidor ja n' está fins aquí (no val a senyalar). ¡Ditxós *testamento*!

De tant que se n' ha parlat y se 'n parla, fins un lloro que tinch a casa no sab dir res mes que *Rita, Rita*. (La vritat es qu' es un lloro molt *sabata*). A pesar de las *lumbreras* que hi ha en aqueix procés, ho veig mes fosch que may. D' aqui-aqui sembla que la magistratura se 'n va per portas; d' aqui-aqui llegint 'ls telegramas me faig 'l carrech que llegeixo l' argument d' una comedia escrita pera llurhirshi la característica. Siga com se vulga, ningú pot negar que *El Testamento falso* es un títol molt apropiat per una obra d' *enredo*.

* * *

Lo benefici del *marquesito guerrero* ab lo *D. Alvaro* 'ns ha tret un gran pes de sobre. Podem dormir ben *descansats*. La dinastia dels Calvos que 'ns creyam haviá passat a la Historia, torna a estar en lo poder. Lo poble sobera ha nombrat al primer galan de la María, Calvo III; ja que 'l malhaurat Ricardo era 'l II de la familia. Jo trobo que 'l nomenclament ha estat *acertadíssim*, perque de reys de la escena espanyola no 'n corren. Lo teatro espanyol ha de ser

monárquich per forsa, pera prosperar: sense rey; que dominin lo género dramátich, lo país de las taulas estaria perdut. En la escena espanyola la República federal de las celebritats bilaterals-sinalagmaticas no hi triomfa. Vol l' absolutisme de las eminencias de debó. L' art dramátich necessita *cabecillas* de talent, no de cartell.

* * *

La calor apréta y la miseria també. Tots quants tenim terra a l' Habana, per propietaris ultramarins que siguém, no 'ns queda altre remey que la *Concha del San Sebastián* de la Barceloneta. Y encare gracias. (Aixís m' ho deya un *americano...* d' alpaca, ara mateix).

PEPET DEL CARRIL.

BONA NOVA

PAREU lo vol, aucelletas;
escolteu, brisas d' estiu;
flors que ab nostre pur aroma
la Creació deixondui:

estrellas que ab raigs de plata
abrillanteu l' infinit...
escolteu tots, fins las ombras
de la misteriosa nit.

Una nova tinch que darvos;
repetiula tots, per tot,
las aus ab sa dolça parla;
la brisa ab son fácil mot;

Vosaltres flors enciseras,
escampeu la nova arreu
portaula lluny, estrelletas;
¡oh nit! aixeca ta veu...

L' imatge qu' es mon deliri,
l' idol de mon pensament,
la visió que fins en somnis
jo adorava constantment,

prop meu l' he vista enternida
de mon amoros reclam,
tant, y tant prop, que a l' orella
ha pogut dirme: ¡jo t' am'!

DOLORS RIERA BATLLE.

CANTARS

Si jo tingués tantas *pelas*
com promesos tú has tingut,
segurament que seria
més ricatxo que l' Arnús.

Des que vaig estampá un bés
en mitj dels teus llabis, Paca,
m' han sortit ja quatre grans
verinosos y tres pansas.

J. GRANÉ JULIÀ.

PIÀLECH

—ADIOS Pep.

—¿Ola Bofill?

—D' hont vens tan determinat.

—Noy, no t' havia filat.

—Vas mes llaugè que un conill

—Vinch del cassino, aburrit,

ab la butxaca escurada...

—¿Qué t' has pensat tal vegada treure de lo joch profit?

—Creume que no pot aná, tanta pega es increible;

jugo lo mes poch possible

y encare m' han de guanyá.

—Y aixís esteu pe 'ls cassinos?

¡Així un home al vici 's llensa!

¿Y l' autoritat que pensa?

¿Com permet tals desatinos?...

—No es pas que cobri del tros, aixó es lo que á mi m' estranya.

—¡Vaja las cosas d' Espanya!

tots volen viure del os.

—Si quatre naps tú 'm deixessis me creuria fer la pau.

—Fuig .. no siguis tan babau,

valdria mes que 'ls llensessis.

Y creu tú que si 'ls portès

pe 'l joch no te 'ls deixaria,

¡ay Pep! millò t' aniria

que no hi tornessis may mes.

—Si pensès tothom com tú,

que ho veus tot molt rebonich..

—Si has pensat jugant se rich

no podrás may calsas dú.

—Lo que 'm sab greu es per casa,

si se n' entera la dona

ja 't dich que l' hi feta bona.

—¡Pep... no 't feya pas tan asa.

—¡Veyas si me 'ls vols deixá

avants no surti de tino...

—Per tornar cap al cassino,

per tornarten á jugá?

—¡No, Ventura, no ho faré,

treume si pots d' eix apuro,

deixam... al menos un duro

jo 't jur que no hi tornaré.

—Tè 'ls deixaré complacent

si 'l jurament me cumpleixes.

—¡Ja ho he dit, y si me 'ls deixas

complirè 'l meu jurament.

—Aquí 'n tens deu, si es així,

prò ¡ay de tú! si ab eixas manyas

á tos bons amichs enganyas...

¡haurás acabat per' mí!

—

La lluna en aquell moment

comensava á treure 'l nás,

y 'n Pep allargant lo pás

marxá á sa casa content

Sopa ab quatre esgarrapadas,

fá un cigarro, prén la clau,

y se 'n va á buscar la pau...

pobre Pep, que van mal dadas!

Tenim mols tipos com ell,

que per' sortir del apuro,

al aná á rescatá un duro

hi deixan hasta la pell.

NOY DE LA PEGA.

Tenim lo gust de participar á las Societats de poblacions ahont se celebri

FESTAS MAJORS.

FESTA MAJOR, que en la LITOGRAFÍA BARCELONESA de RAMÓN ESTANY, 5, Carrer de Sant Ramón, 5, trobarán un assortit inmens de cromos de totas classes, desde 'ls mes senzills y económichs als de gust mes refinat y artístich, propis pera la confecció de

PROGRAMAS, INVITACIONES, TITOLS DE SOCI, de FORASTER y de ABONAT, etc., etc.

NOVETAT EN CARNETS DE TOTOS CLASSES

PREUS SUMAMENT REDUHITS

A MASQUEFA

BONICA com ella sola es la vi'a de Masquefa encar que sas vinyas mati la terrible filoxera

Vinyas que algun temps ne foren de sos vehins la riquesa de sos camps rica hermosura y dels forasters l' enveja.

Pues avuy sols lo recort conserva de sa grandesa recort que aumenta sas ánsias baix lo pes de la miseria.

Pero aquesta 'l que la sent procura ab molta llestesa que no 's veja retratada al demunt de sas donzellas.

Y sino mireulas bè y veureu que ni princesas per sos vestits que enamoran y pel brill de sa bellesa.

Son las noyas d' eixa vila de sa comarca l' enveja perque 'l jovent tot s' hi tira arrastrat per sa guapesa.

Y quan los pobles vehins en veuen alguna d' ellas diuhen: ¡mireu! que ara pasa una noya de Masquefa.

Per aixó no es del tot trista la situació que 'ls aqueixa puig si bé perden las vinyas per la plaga filoxera,

no 'ls pot pendre no, las noyas que son sa millor riquesa perque cada una val mes que tots los diamants y perlas.

Bè diuhen los casadets que d' allí s' esposa han treta, que son un cel de carinyo, d' amor, constancia y bellesa

Jovenets de la comarca si amor algun dia us fletxa que siga pels ullets dolsos de las noyas de Masquefa.

R. F. ó Un tranquil de Riudevilles.

Cantars bilingües

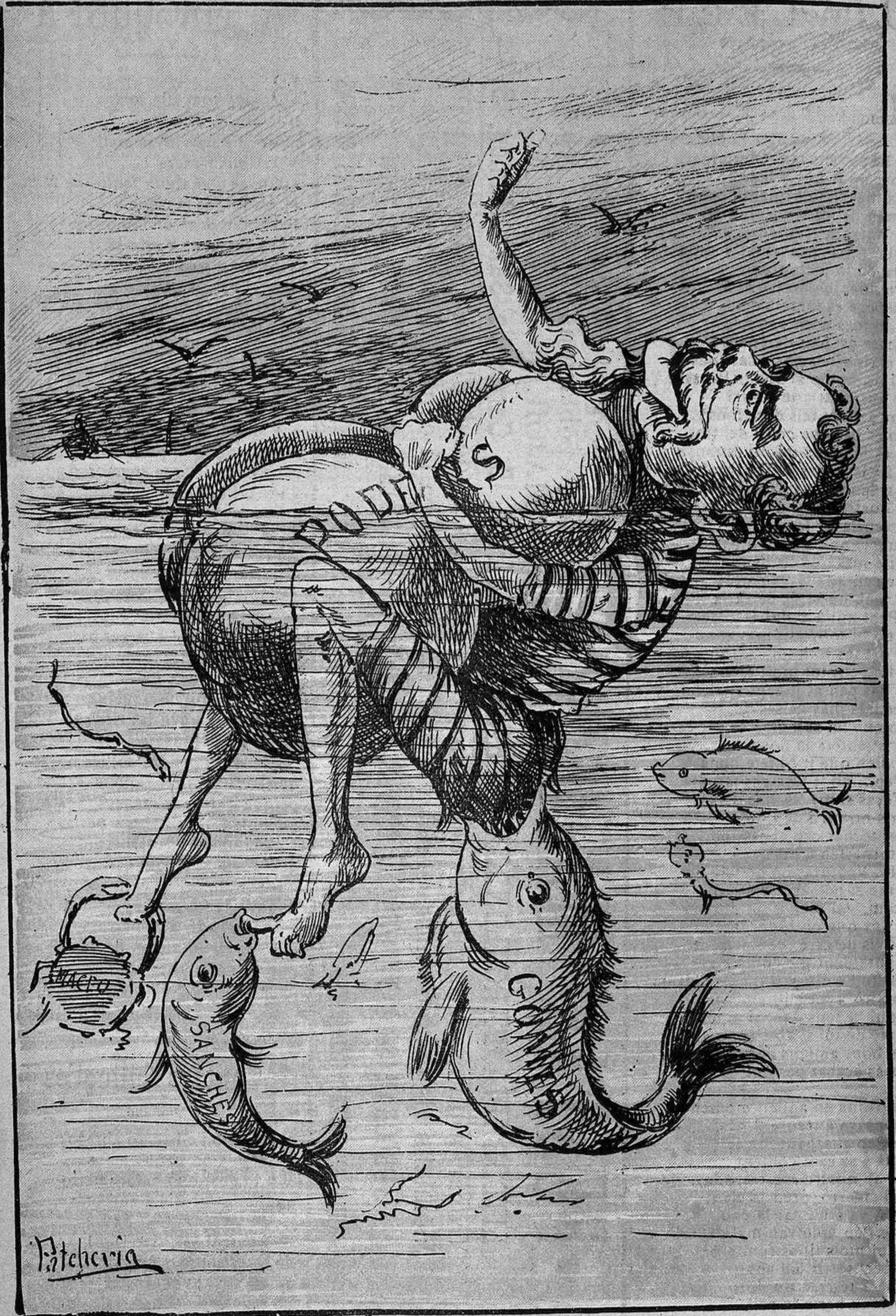
«Me prometiste un abrazo, un beso y no sé que mas»
Y 'l teu pare 'm va prometre que 'm rompería algun brás.

«Apartad ya ¡Vive Dios!
no interrumpais mi carrera»
que 'l sastre y 'l sabater 'm segueixen al darrera.

NASI PARPAL.

SITUACIO APURADA

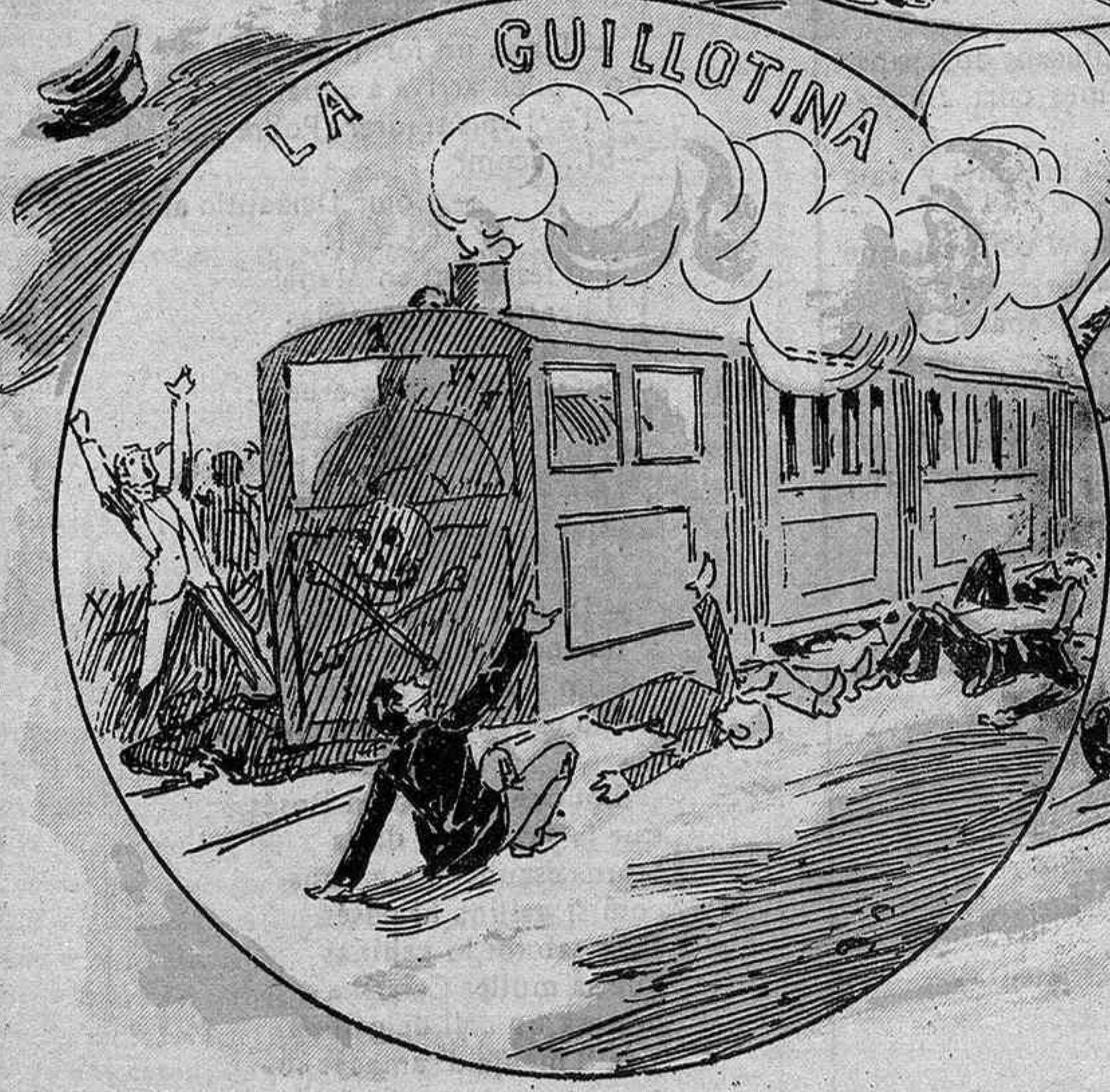
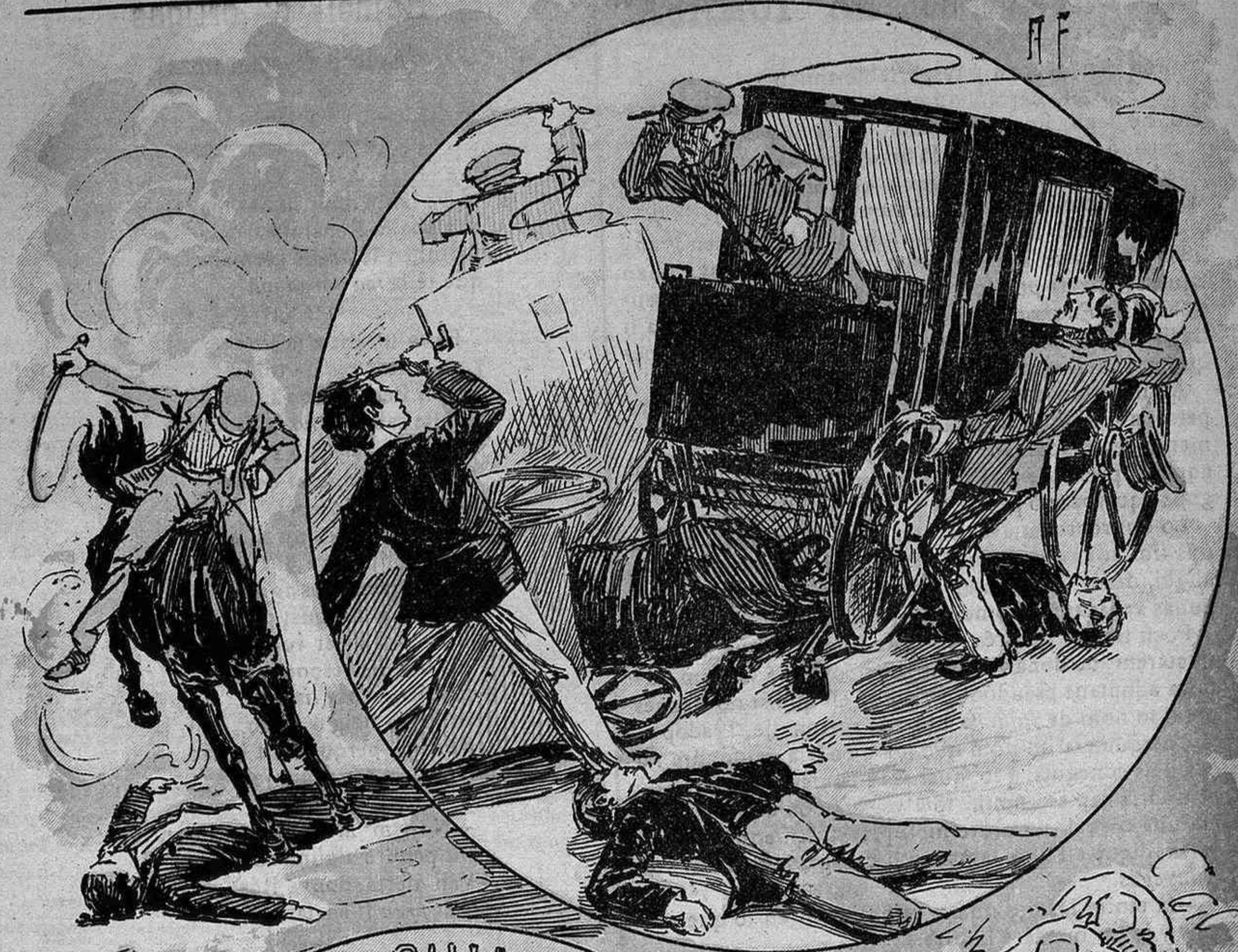
Fatcheria

Prou s' arrapa á las carbassas,
mes si 'ls peixos van picant,
sas manyas serán inútils
y al últim l' enfonzarán.

LO DE SEMPRE

AF

Ginetes, cotxes, tranvías,
bicicletas... ¡Quin horror!
Fés lo testament en regla
si surts de casa, lector.

Sr. Director de "LA TOMASA"

Molt senyor meu y respectable amich:

En lo darrer número de sa estimada publicació, he llegit una *campanada* en la que 's suposa que 'l pseudònim de *Serafi Pitarra*, que havia adoptat en Frederich Soler, era degut á que 'n Robert Robert li donava 'l motiu de *Angel Pitarroso*.

No es cert. En Robert vinguè de Madrit en l' any 1865 y coneguè á n' en Soler en lo mateix any, quan aquest ja havia publicat los primers *singlots* ab lo pseudònim de *Pitarra*, y si es vritat que alguna vegada li havia dit *pitarroso*, no ho tenia per costum, y era per que ja aquell se firmava *Pitarra*.

Aquest nom imaginari, l' havia posat en Soler á un personatge ridícul d' una pessa d' aquellas que mes ó menos reservadament representávan *inter homines* en aquells pisos de qué s' ha parlat aquestos días (ab alguna equivocació per cert),

Lo qui representava aquest personatge, que farà ara uns tres anys que va morí, era tertuliá de la relojería, al qui, desde la representació de l' indicada pessa, algunas vegadas l' anomenavam *Pitarra*.

Poch temps després, quan en Soler y 'l que suscriu tractárem de donar alguna composició á la llum pública adoptant pseudònims, digué ell que si no hagués posat lo nom de *Pitarra* á aquell personatge, l' adoptaria, perque era un nom que no 's podria confondre ab cap dels coneguts; á lo qual vaig contestarli que jo no hi tindria cap escrúpul, tota vegada que aquella pessa era una cosa d' un ordre molt privat. En aquesta conversa, digué ell que tampoch li desagradava 'l nom de *Bunyegas*.

—Ja tenim los dos noms, vaig dirli; pren lo que vulguis y jo 'm quedaré l' altre.

—Femsho á palletas, va fé ell esquinsant dos paperets. Lo mes llarch será *Pitarra* y 'l mes curt, *Bunyegas*.

Prenguí un dels paperets que 'm presentá y vaig treure 'l mes curt.

Lo prenom de *Serafi*, va triarlo pel contrast que eufònicament presenta devant de *Pitarra*.

Aquest pseudònim y 'l de *Bunyegas*, apareixen en los primers números de «*Un tros de paper*», avants de venir en Robert de Madrit.

Si creu, senyor Director, que aquestos datos tenen algun interés, publiquils en la forma que vulgui, que li respon de la seva certesa.

Son afectíssim amich y S. S.

CONRAT ROURE.

Barcelona, 18 Juliol 1895.

Cantars bilingües

«Si me pierdo que me busquen
bajo el sol de Andalucía»
perque aqui, tinch molts *inglesos*
que 'm segueixen nit y día.

«No estrañeis, no, que se escapen
suspiros de mi garganta»
es que no menjo calent
ja fa mes d' una setmana.

F. ABER COLL.

Ramell d' ortigas

(Aplech d' epigramas)

(Continuació)

CLXII

De tenir molt bonas mans
s' alaba la Reparada,
y diuhen los seus germans,
que té la *ma foradada*.

CLXIII

Falta un dit á la Pilar
y no tenint rés de tonta,
diu en Pep que no la vol
perque sab que *no hi es tota*.

CLXIV

Un diumenge al dematí
al campaner Josepet,
que per molts es un ximplet,
cert canonje li va dí:
—Si bestia haguéssis de sè
y escullí' á ton gust podías
¿quina bestia ser voldrías?—
Y en Josepet responguè:
—Li diré, sense *lisonja*;
voldría, ja lleig ó curro,
ser burro, perque sent burro,
sins podria ser canonje.

CLXV

—Noy, m' arribo al restaurant
y allí pendré alguna cosa.
—Vaji alerta, donya Rosa,
que si *pren* l' agafarán.

CLXVI

—Tinch un fort dolor que casi
no 'l puch arriá á aguantar.
—¿Te 'l vols treure? ¡Pobre Nasi!
—Sí... ¿com?

—¿Com? Deixantlo anar.

CLXVII

Tot festeijant en Manel
y dihent quatre tontadas
va sentirse las punxadas
d' un mal de ventre crudel.
Veventlo groch y abatut:
—¿Qué tens?—li diu la promesa,
y ell li respon ab tristesa:
—¡Mal de ventre punxagut!

CLXVIII

—D' una lletxa carnícera
s' ha enamorat en Talarn.
—Com li agrada tant la carn,
no ho estranyo en cap manera.

CLXIX

Tot content diu en Rosés,
que la seva bona dona
fa una escudella tan bona
com si gallina hi posés.
Pero sab tot lo vehinat
que sa muller Catarina
hi posa un coll de gallina
y se 'l menja d' amagat.

Seguirá en lo número próxim.

FRANCISCO LLENAS.

Gracia, 1895

Teatros

NOVETATS

Per la escullida y numerosa concurrència que assistí al benefici del Sr. Díaz de Mendoza, se pogué convencer aquet del grau de simpatías que ha sabut captarse. En quant á la execució que dit artista dona al protagonista del *D. Alvaro*, obra per ell escullida, mereix crítica apart, y tractada ab mes imparcialitat de lo que ha fet la generalitat de la premsa diaria.

Com á marqués de Fontanar, aixó es, com á mer aficionat al art dramàtic, estigué notable, pero considerat ja á la altura en que sembla 's vol colocar, aixó es, un dels primers puestos de la escena espanyola, estigué del tot desigual y desacertat, puig per lo desempeñu que requereix l'important protagonista, li falta brio, gallardia, forsa dramática y coneixement escénic. En resúm; que *D. Alvaro* es massa drama per un actor que acaba de sortir del rovell del ou, com pot dirse, ja que fa poch era un simple aficionat.

Los demás artistas que l'acompanyaren no estigueren á major altura que ell, puig observarem molta negligencia y abandono, y hasta la Srta. Guerrero, tan escrupulosa que es de la indumentaria, en l'últim acte se presentá calçada á la moderna, en lloch de calzar la indispensable *sandalia*, com a penitenta que es. Planxa imperdonable en dita artista resulta ser tal descuyt.

Pera ahí estava anunciat lo benefici de la Srta. Guerrero, que tinguí lo bon acert de escullir obras en que hi lluheix d'un modo extraordinari. *El vergonzoso en palacio* y *El canto de la Sirena* son las de referencia, en las que no duptém haurá lograt verdaderas ovacions, aixis com també un magnífich resultat pecuniari.

Del drama, comedia ó tragedia *A la orilla del mar* estrenat dissapte passat, ab dir que sembla fet del aprenent de Echegaray (si es que te aprenent dramàtic), está feta la crítica que 's mereix.

No passarà del escenari de Novetats.

Pera un cop acabada la campanya Guerrero, está á punt de entrar en toch la *troupe* Tomba, degudament reforçada ab artistas idóneos y de grans qualitats, á fi de poder executar ab maestría los géneros ópera, opereta y ópera cómica italiana.

TIVOLI

La empresa d'aquet teatro, atenta sempre á buscar lo favor del públich, y ab motiu de la situació crítica que s' está atravesant, ha acordat, pera la continuació de la present temporada, fer una rebaixa considerable en los preus de las localitats, qual rebaixa comensa dissapte passat.

Bravo, trempat Ignaci, aixis s' ha de fer.

CATALUNYA

Trobantse de pas en aqueixa ciutat lo renombrat tenor espanyol Sr. Morales, la empresa l' ha contractat per tres únicas funcions, en las que posará en escena la ópera *Cavalleria rusticana*, en la qual, segons noticias, fa una verdadera creació del personatge *Turiddu*, ja que l' ha cantat á Italia un centenar de vegadas, dirigit per lo autor de la ópera lo mestre Mascagni.

Pera primers del próxim Agost hi ha en preparació un espectacle molt favorit dels aficionats á la *gamba*, puig se tracta de una companyia italiana de balls de gran espectacle.

Per avuy no podém dir res mes, y encare 'ns hem atrevit, que potser nos dirán *xerraires*.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS

S' está ensajant la pantomima *Glorias Españolas* baix la direcció del inteligent Sr. Guerra, que ja es sabut resulta un verdader mestre en aquestos espectacles mímichs.

Continúan mereixent lo favor del públich los artistas Mmes. Legrand y Consuelo, y Mrs. Hurgini, Balaguer y Marianos.

CONCERTS D' EUTERPE

Lo quint concert de la present temporada tindrà lloch demá dijous, festivitats de Sant Jaume, sent dirigit per lo reputat mestre Sr. Pérez Cabrero, que s' ha encarregat de la direcció dels restants concerts de la present temporada.

Lo programa es escullidíssim, y com de costum hi figuran inspiradas composicions del immortal Clavé.

UN CÓMICH RETIRAT.

MISSIVA

Al amic P. Colomer

AMICH Perico:—Com fa alguns mesos no he rebut cartas—ab lo teu nom, estich ab ansia—per sapiguerne noticias tevas—que gratas son.

Tú, mut te quedas—y aixó me priva de qu' ara pugui—saber de cop si dret t' aguantas,—si rius, si ballas ó bé si ploras—qu' es molt pitjor. Si es que tú ara—ja no m' escriguis porque te requi—gastá 'ls *pinyons*, per' xó no estiguis,—no siguis plaga; fes com faig jo ara—y se acabó.

Preparas tinta—papé' y la ploma; fas quatre ratllas—ó vuit, ó nou; 'gafas un sobre—tallas las puntas, á dintre ho ficas—(ho clous si vols) y aixis ho envias—á LA TOMASA) posantli un sello—(no un sello bo) d' aquells qu' en donan—deu per deu céntims, que molt abundan y costan poch.

Ja tens lo medi—mes económich; ja sents, Perico,—com ho faig jo, ara contestam,—si rius ó ploras, si dret caminas—si acás vas tort, si acás tens dona—si tens criaturas, si gastas dida—ò *biberons*, si bo 't conservas—si ets viu encare... (no vull contesta—si acás ja ets mort).

BERNABÉ LLORENS.

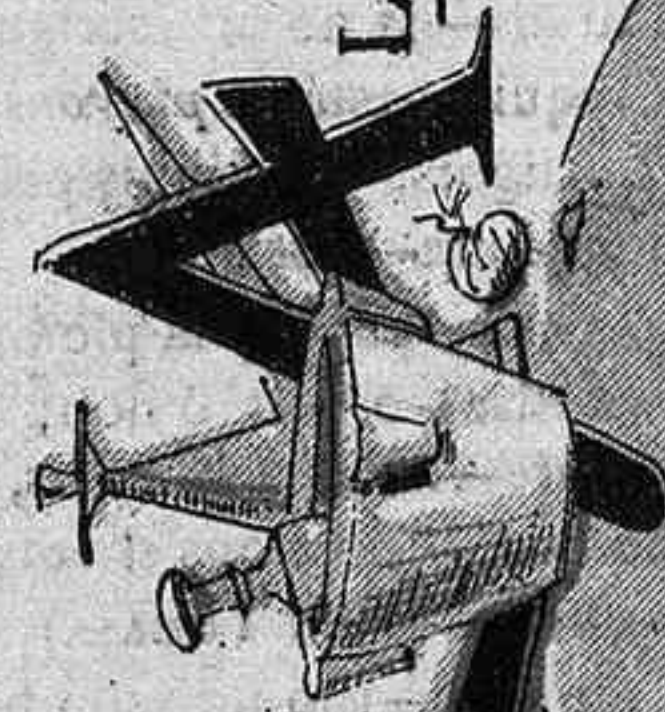

LA TOMASA

LI-OLI D'ACTUALITATS

Per J. Llopars

—Aixó de dirnos que aném bruts... casi, casi es una indirecta! Bah, bah! Los que soném á la Pubilla, de un modo ó altre 'ns havém de distingir!

Retall de un cattech del sigle XX. «Exemplar raro d'un sereno del sigle d'» nou, pertencient al honorable COS dels cantajors de carré amortisats per decret del Conceller en Cap de Barcelona, l' any 1895.

CAIXAS DE MORTS

SASTRE
FUNERARIO
MUNICIPAL

2 F. BIZTÈN
DIFUMTOR

—Ya ves tú: un civil cuesta 42 pesetas por traje, nosotros cuarenta vuit... ¡Ya se lo diré al bagulayre!
—¿Quien es este tí?
—Un regidor que ha entrat en la Casa para vestirnos difunts.

¡Crida tant com vulgas, repatani! Los teus esquitxos de tinta jamay podran destruir la gloria del gran poeta, ni 'ls medis de perpetuarla!
¡Brams d' ase no arriuan al cell!

PANTEON DE CATALANS IL·LUSTRES N.º 1. SOLER

LA CARRER DE FREDERICH SOLER

SUSCRIPCIO PER MONUMENT A PITARRA

DIARIO DE BARCELONA

*
* *

Segons llegim en un diari d' aquesta Capital, lo mestre Morera ha sigut separat de la direcció de la societat coral "Euterpe" havent arrastrat ab la seva separació alguns elements de dita societat. 'Ls arrastrats projectan fundar una nova agrupació ab distintes tendències de la primera. Per si no volen trencarse 'l magi buscant nom, ja 'ls lo doném fet: "L' Arrastrada"!

Aixó es lo que havia de ferse en un principi ¿Volia fer coneixe música modernista lo senyor Morera? Perfectament. Creantse pe 'l seu us particular una societat, res hi havia que dir. Mes de cap manera podia consentírseli que anés a perturbar la bona harmonia d' una colectivitat de tan honrosa y antigua historia com la "Euterpe", aixís com tampoch als assíduos concurrents als concerts típicchs de dita societat. Franca-ment aixó de perturbar l' harmonia trobavam que no feya músich.

¡Ara veurém la nova Societat (diguemli *L' Arrastrada*) com desembolica aixó del modernisme!

LA TOMASA que, en part é indirectament, ha contribuït, segons notícias, á la separació del mestre Morera, per quan entenía que sols produhiria en la "Euterpe" una verdadera perturbació aquesta *caramada* del modernisme, declara *llealment* que no abriga cap resentiment contra D. Enrich Morera, y que es la primera en reconeixeli cert mérit com á músich estudiós. Y fins no li escatimarà 'ls seus elogis, quan al frente de una orquesta y d' un coro *ad hoc* dongui audicions de *musica di cámara* pera qui vulgui *anarlas* á sentí. No mes troba un xich violent—per no dir altra cosa—aixó de permetre la resta d' elements d' una societat qu' ab una bona fé digna de millor éxit, 's posá baix la batuta del mestre.

¿TE 'N RECORDAS?

¿RECORDAS, nena,—la tarde aquella bella, tan bella—que folls d' amor solets, en busca—d' un preciós bálsam que dels cors nostres—fos lo consol, sentats estavam—sobre l' alfombra de fullaraca—de plácit bosch acariciantnos—ab tal deliri que al oblit davam—tot lo del mon? ¿Recordas, nena,—que allá aprop nostre jolius y alegres—los papallóns errants buscavan,—pera besarlos los tendres pétals—de gayas flors; en tant que al ayre—joyós llensava, sos divins himnes—lo rossinyol? ¿Recordas, nena,—que lo brancatje mil armoniosos—y grats rumors nos regalava—quan ne rebía

del aura pura—l' alé olorós; qui en tu admirantne,—gentil nineta, tanta bellesa—tanta hermosó, enjogassada—te acariciava així esbollantne—tos rissos d' or? ¿Recordas, nena,—que jo 't mirava y me miravas—tú ab ilusió, y que atrayentnos—dels ulls la forsa, y que acostantnos—la passió molt, sens darnos compte—de lo que feyam, tu ni jo sense—dir un sol mot las nostres bocas—varen unirse y al punt s' oia—doble petó mes dols y poétich—que del brancatje los armoniosos—y grats rumors, molt mes que l' aura—que va emportarsel, y mes que 'ls himnes—del rossinyol? ¿Sí? ¿Te 'n recordas?—Donchs desde aquella tarde tan bella,—de tants recorts, no se 'l que 'm passa,—no se 'l que sento, ¡qu' estich mitj cego,—que vaig ben coix!

JOAN BRUGUER CANER

En aquet número publicuem una carta del reputat poeta D. Conrat Roure, en la qual dona dit senyor explicacions detalladas del origen del pseudónim *Serafi Pitarra* usat per l' eminent dramaturch qu' acabém de perdre.

La circumstancia de haver sigut lo Sr. Roure íntim amich de Soler y 'ls datos complerts que 's consignan en la esmentada carta, creyém que son suficientes á convence al mes exigent, com nos han convensut á nosaltres; per lo que doném las mes expressivas gracias á D. Conrat Roure, qui ha tingut la galanteria de contestar á una senzilla indicació que feyam en una *campanada* de nostre número anterior, desvanixent així 'ls duptes que teníam sobre lo verdader origen del pseudónim *Serafi Pitarra*.

*

Llegim qu' una trentena de joves vascongats, viscaïns en sa major part, tractan de reclutar un centenar de compatriotas, pera anar á Cuba á allistarse de voluntaris al exercit separatista.

Se diu si 'ls atia un capellá.

Ja que's mostran tan amichs dels *separatistas*, los *separaria* completament d' Espanya.

¡Arri!

Sempre los que tenen menos motiu de queixa, son los traidors.

*

BANYS

D. Sevè, D.ª Rita y la Linda s'en van á «La Deliciosa» caminant, s'en tornan á casa á peu, y resulta qu' han prés dos banys: un d' aygua salada, pagant, y un altre de sol rabiós, sense costarlos cap diner.

Aquets hasta per pendre un bany de sol, pagan.

Dutxa perfumada, aplicada gratuïtament.

Quan se tè al costat una jamona com aquesta, no hi ha banys capassos d' ofegar las flamaradas del cor. ¡Poden probarhol!

Una de las cosas que mes ha disgustat á D.ª Rita, presa ab motiu del ruidós testament fals, es que en algun periódich s' hagi duptat de la seva hermosura, per quina causa ha censurat als periodistas; á tall de Pérez Galdós.

Se comprén: Si voleu disgustar á un autor, digueuli que la seva obra es dolenta, y si desitjeu enemistarvos ab una dona, digueuli qu' es lletja.

Sobre tot si aquesta dona, després de fer constar, com D.ª Rita, qu' es amiga dels *bons bossins*, pot anyadir com ella, que

*«à la mujer y á la mula
por la boca le entra la hermosura».*

Tractantse d' una qüestió de molta *guita*, res mes acertat que treure á colació la mula.

*

També s' ha queixat D.ª Rita de que poguent tothom fer recomencions á personas influents, hagi alarmat 'l que ella recomenés á la Gabina al jutje Sr. Zapata.

Es molt cert; pero ja qu' ella va barrejar al Sr. Zapata en aquest assumpto, pot succehir que li posin *Sabata* en son peu.

*

Ha sigut acceptat lo modelo del nou uniforme pera las tropas de Cuba, al preu de 7'50 ptas. cada un.

¡Bravo!

Si s' encarregués la recepció del vestuari á algun *concejal* poch escrupulós, ja sabém de quina materia foran aquets trajos: de paper.

Y encare gracias que no 'ls reduhís á pámpols de figuera, alegant que en un país calurós los soldats han d' anar frescos.

¡Ojo!

*

La guerra no es dolenta per tothom.

Lo valor del transport de tropas fet per la Companyia Trasatlántica hasta últims d' Abril, passa de 17 millons de pessetas.

¡Si aixó es guerra, que may vingui paul

¿No es vritat, Sra. Trasatlántica?

*

Ha sigut expulsat de la nació francesa lo torero espanyol Reverte, per haver matat tres toros en Mont de Marsan, infringint la lley que sobre 'l particular regeix en la República francesa.

Si nosaltres havíam d' expulsar gent, que se 'ns giraria de feyna.

Los toreros serían dels últims.

¡Al menos estiman la seva pátria!

*

Llegim que molts amos de forns de Madrit, en vista de la *huelga* dels fadrins fornés, han tancat las botigas y s' en han anat á estuhejar.

Un amo dels que s' en auavan, diu que deya: Ja que ells no 'ns volen fer pá, nosaltres tanquém las botigas pera *fels-hi la llesca*.

*

S' ha concedit lo collar de Carlos III al general Primo de Rivera.

Enterada de la noticia la meva dispesera, va dirme:

«En lloch de regalar un collar á n' aqueix general *cosí* d' en Rivera, que de segur no devia necessitarlo, mes valia que me 'l regalessin pel meu Xalin, que no 'n porta.»

*

En lo número últim del setmanari *La Esquella de la Torratxa* aparequé una poesia titulada *Monjas* la qual comensa ab los següents versos:

«A vora de casa nostra,
qu' es al eixir de la vila,
hi ha 'l convent de las Descalsas
de germanas carmelitas.»

Firma la expressada composició un tal *Lisandro*.

Ara bé; com que nosaltres varem publicar l' any 1892, en la plana 201 de nostre folletí, una poesia que comensa ab los mateixos versos, firmada per D. J. Mercadé Martí, creyém oportú ferho constar, pera que si 's tracta d' un plagi, pogan estar previnguts los que han sigut sorpresos y l' autor del original.

Desitjém que *Lisandro* y J. Mercadé Martí, sigan una mateixa persona.

*

Lo delegat del sultán de Marruecos ha ofert al representant holandés donarli tota classe de satisfaccions per l' atach de una tribu contra 'ls individus que tripulavan una embarcació holandesa.

Satisfaccions ray, que van barato.

Algun quarto tindria de donarli.

*

Un *escribidor* anomenat Simón Alsina y Clós, nos ha fet saber, per medi d' un treball que titula ab molt acert *Tonterias*, que després d' haver llegit un article de *El Noticiero Universal* referent als crescuts productes qu' obtenen ab las sevas obras los escriptors francesos, va estar á punt d' agafar la maleta y anarsen cap á París.

¡¡Verge Santíssima!!

Suposém que no seria per donar á coneixe als parisiens lo seu *esperpento* *La espiga roja*, perque, si tal cosa fès, lo condemnarian al menos á travalls forsats.

Si l' intent del Sr. Simón era 'l de solicitar un empleo de *simón* de las celebritats francesas qu' anomena, no hem dit res.

—En Simón s' en va á París

perque 'ls autors d' allí son los que guanyan mes *panis*.

—¿De qué farà l' infelis?

—¿De qué ha de fer!... de *simón*.

Vaja... ¡¡*alante!* y... ¡bon vent!

*

Sabém que 's preparan grans festeigs en la pintoresca y recreativa vila de Torelló ab motiu de la festa major que tindrà lloch en los días 31 del present y 1, 2, 3 y 4 del próxim Agost.

Notables funcions de iglesia, humoristicas cucanyas, variats espectacles lirichs y dramátichs per la companyia del Sr. Castillo y altres, lluhidíssims balls en luxosos envelats per las orquestas *La Catalana* de Granollers y *Los Bofills* de la localitat, concerts, castells de fochs artificials, festes típicas de la *tornaboda y llevants de taula*, gran corrida de vacas navarras baix la direcció dels espasas Portús y Roberto (a) Rafael, etc., etc., es llo que preparan los torellonenchs en obsequi á la distingida colonia forastera que com los demés anys es sumament numerosa y composta de distingidas familias de nostra capital.

Se 'ns assegura que las Juntas Directivas dels espectacles esmentats, han convidat á totas las poblacions de la comarca á fi de que resultin lo mes animadas possible las festes d' enguany.

De cor felicitem als organisadors per sa acertada direcció.

*

Segons notícies fidedignes, d' entre los espectacles que mes cridarán l' atenció en las festas de Palamós, cal distingir las regatas, que sabem han sigut organitzades per una Junta que no ha perdonat medi ni sacrifici á fi de que resultin de gratíssim recort.

Pera lo major lluhiment, s' han confeccionat elegants programmas en la reputada litografia del Sr. Estany, instalada en lo carrer de Sant Ramon, 5, los quals á la senzillés del treball artístich uneixen lo bon gust.

De cor felicitem á la comissió encarregada dels festeigs per lo bon acert que demostra.

*

Havem rebut la llista de las composicions enviadas al Jurat pera lo certamen de la Tertulia Literaria de Blanes, las quals ascendeixen á 162.

Sabem que ab ansia es esperat lo fallo, pera haverhi enviat treballs distingits poetas y escriptors, llorejats ab justicia en anteriors certamens.

*

Ahir nit, á las 8 de la mateixa la «Associació dels cors de Clavé», degué realisar la expedició á las provincias del Nort, pera los grans festivals que deurán tenir lloch respectivament en los días 25 y 28 del corrent en las plassas de toros de Bilbao y Sant Sebastiá.

Sabem que pasan de 800 los coristas inscrits y que formarà part de la expedició la reputada banda de la Casa de Caritat.

Dirigirá tan notables festivals l' eminent mestre Goula (pare), sent de esperar un brillantíssim éxit, dada la forsa màgica de sa batuta.

Inútil creyem mencionar, que celebrarem que lo mes satisfactori éxit y resultat coroni los esforços que pera los festivals dits, fan los dignes honrats fills del treball.

*

La humorística societat «Lo niu guerrer» que te donada mostra de que sab agermanar lo seu peculiar bon humor á los mes refinats sentiments filantrópichs, ha publicat autogràficament, una minuciosa relació de las cantitats recaudadas pera aliviar á las familias del 412 náufrechs del *Reina Regente*.

De son detalladíssim estat se desprén que 's recaudaren 8,887'42 pesetas, de las que deduhits cambis, bonificacions de moneda extranjera, etc., etc., toca un remanent de pesetas 27'60 á cada familia de las 322 que han entrat de ple á las condicions que dita societat mencioná en la circular del 15 maig passat.

Acompaña á dit estat la llista dels náufrechs, á quals familias ha sigut concedida la almoyna.

Nostra ploma no pot expressar la satisfacció ab que hem vist lo desinterés y acert que ha demostrat la distingida societat «Lo niu guerrer», composta de honradíssims industrials.

Si lo que ells han fet servis de exemple ó modelio á altres esferas, creyem que las familias dels náufrechs del *Reina Regente* haurían tret una bona rifeta ab lo gran número de suscripcions, funcions benéficas y altres espectacles que á son favor s' han executat.

*

L' eminent autor D. Angel Guimerá ha acompanyat á la reputada novelista D.ª Emilia Pardo Bazán á Sitges, ahont han esmorzat en lo taller que posseheix lo Sr. Rusiñol.

¿Debían parlar en catalá?

Es clar que sí. ¿Vaya quin un D. Angel per' parlar un altre idioma!

Primer la nostra llengua... y després la de badella, si en l' esmorzá va servirsen.

*

Se diu qu' han de reunir-se varis distingits autors dramàtics al objecte d' acordar las bases pera la organizació d' un teatro oficial catalá.

¿Y 'l Romea, donchs?

¿Que li darán la llicencia absoluta?

*

Estém en plena época de certámens.

Hem rebut lo prospecte que pera lo del present any, ha publicat lo *Foment Catalá* de Sans. Lo certámen será literari y musical, ja que ofereix 11 premis pera literatura y 4 pera música.

Creym entrarán en la lluyta moltes composicions, puig casi tots los premis son de tema lliure y n' hi ha un de 300 pessetas.

Apa, poetas, á espavilarse, que lo *Foment Catalá* sembla que ho enten.

En nostra Redacció tenim lo cartell á la disposició de qui li convingui pendre datos.

*

Un ensotanat de Palau Solitar que contesta al nom de *Pau*, 'ns ha declarat la guerra, compromententse á pagar á alguns dels nostres lectors d' aquella població, la suscripció á *La Barretina* si deixavan de llegirnos.

Pero 'ls seus feligressos se l' han escoltat tan bé, que hem tingut d' augmentar la remesa de exemplars destinada á Palau Solitar.

Li agraheim la propaganda.

Mossen Pau, no 'ns deixi en pau,

ja qu' en los seus càlculs s' erra.

Fassins guerra, si li plau,

que 'ns va bé la seva guerra.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dilluns á la nit.)

F. Deulofeu: Anirá «Perqué m' agradas».—R. Alonso: Lo de vosté també.—Joseph Guinovart: Idem.—J. Planas Robert: Reberem la carta molt tart.—A. de la Torre: Está bé.—Pepito Llauné: Tot menos la poesia.—Sanch de Cargol: Lo Sr. á qui 's dirigeix no es l' encarregat d' aquesta secció, y á mí no 'm queda temps pera complaurel. Anirá alguna cosa.—Francesch Comas: Anirá 'l sonet.—Un Mataroni: No m' agrada.—Pepet dels Canaris: Aceptat.—J. Staramsa y Antonet del Corral: Los seus treballs no han arribat á temps pera formar part d' aquet número. Anirán en lo próxim.—H. Vila: Está bé.—Antón Alvira: Ha fet tart. Que no podria fer un altra lletra mes clara.—Enrich Clarassó: Queda admés.—Carriquiri: Lo de vosté, també.—J. M.ª Planas: Anirá alguna cosa.—C. M. (Valencia): Lo Sr. Barbany no 's cuida de l' admissió de treballs. L' article no m' agrada prou.—J. Sunab: Es forsada.—J. Tomás Biscamps: La seva poesia está bé; pero ha arribat tart.—Jascinto Sala Marigó: Id.—Antón Salabert: Id.—Emili Molas: L' idea del article no esta mal; pero está desarrollada ab poca soltura. Retóquil.—Bernabé Llorens: Anirá.

Lo que no 's menciona no serveix.

LA TOMASA

* * *

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigir-se á l' Administració y Redacció del periódich

5, SANT RAMON, 5—BARCELONA.

EN LO TEATRO.

*Jo no veig res. Tant se val que
resem una part de rosari.*

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Bon músich no podrà ser
Qui no tinga dos primer,
Y no serà presumit
Qui porti *hu-tres* en plural,
Com tampoch serà aixerit
Aquell que sigui total.

F. RIBAS.

ACENTÍGRAFO

Lo noy xich de ca 'l Roquet,
que total com una cabra,
l'altre dia tot un rech
y allà 's va trencà una cama.

J. C. MARTÍ.

CONVERSA

—¿De qui portas dol, Maria?
—De la meva germana.
—¿Quina, la Mercé?
—La que totes dos acabém de dir?

ANTÓN PRATS.

BOTELLA-NUMÉRICA

8 9 6 2 — Poble catalá.
9 8 2 — » »
1 2 3 — Organo animal.
2 3 1 7 — Poble andalús.
3 7 4 9 5 — » catalá.
1 2 3 2 4 9 — Insignia honorífica
1 9 3 6 2 4 9 — Poble catalá.
1 9 3 6 7 6 7 5 — » »
1 2 3 4 5 6 7 8 9 — » »
1 2 4 3 9 6 2 — Nom d'home.
9 4 6 2 3 3 9 — República.
9 5 3 2 3 9 — Nom de dona.

F. OLIVÉ F.

MUDANSA

—¿Quina mossa mes total!
m'agrada y m'hi casaria.—
Deya ahí 'l fill d' en Marsal
boy mirantse á la Maria.
Y en Jordi, que s' ho escoltava,
li digué:—Noy, has fet tart,
perque fa un mes la portava
al tot lo senyor Ricart.

PEPITO LLAUNÉ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4—Los barcos ne tenen.
1 3 1—Peix.
3 2—Mineral.
4—Vocal.
1 4—Menjá.
2 4 1—Peix.
1 3 2 1—Los barcos ne tenen.

UN ÀRABE.

GEROGLIFICH

XII

VII

A

V

UN DARNIENCH.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NUMERO 358

Xarada.—A—me—ri—ca—na.

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
—5, Sant Ramón, 5 —BARCELONA—